

Dialektordliste fra Senja

(Med henvisninger til Stangnes (2000): *Kjøss meg på måndag – så har du heile vekka fri*)

Samla av Elly Kristoffersen

A

a-baka (adj.)	–	sliten, maroder
agelaus (adj.)	–	urolig (Stangnes 2000)
agn-haille (?)	–	piken på angelen
aiere (v.)	–	agere / være vill og artig (Stangnes 2000)
aill (adj.)	–	ikke helt frisk; uvel eller pusket (Stangnes 2000: <i>all</i> , adj.)
alkefull (adj.)	–	meget berusa
alo (m.)	–	uro, larm, støy/kjeftbruk av mange mennesker (Stangnes 2000)
alovere (v.)	–	lage et fryktelig oppstyr for noe; rope og skrike (Stangnes 2000: <i>allovering</i> , f.)
alterert (adj.)	–	forfær, overraska; litt redd og <i>førrspælt</i> (Stangnes 2000)
amper (adj.)	–	småsint, irritert
annamme (v.)	–	få noe
ansiktstrøtt (adj.)	–	kjedelig
arbeidsfæra (f.)	–	måte å gjøre ting på
artigkar (m.)	–	morsom mann
a-sina (adj.)	–	kua er fri for melk i juret
atterhollet (n.)	–	bak på båten
attkjeipa (adj.)	–	bakpå, etter, for sein (Stangnes 2000: <i>attkjeppa</i> , f.)
attleksa (adj.)	–	for sein
auvert (adv.)	–	vondt, vanskelig (Stangnes 2000)
avensjukpaidda (f.)	–	sjalu person
avrak (n.)	–	noe kjempestort (Stangnes 2000)

B

bable (v.)	–	snakke utydelig
bainnskrå (f.)	–	person som banner, f.eks.: «Di bainnskrå!» (Stangnes 2000)
balduska (f.)	–	stor kveite (Stangnes 2000)
balstyrig (adj.)	–	vill, yr, uregjerlig (Stangnes 2000: <i>ballstyring</i> , m.)
bedaring (f.)	–	tvil, rådvillhet, f.eks.: «være i bedaring» (Stangnes 2000)
beina (f.)	–	tjeneste (Stangnes 2000)
belåten (adj.)	–	mett
berling (m.)	–	kort stokkende/props. (Stangnes 2000)
best med det	–	plutselig
bjauke (v.?)	–	slurvete (slurve?) (Stangnes 2000: <i>bauke</i> , v.)
bjælme (v.)	–	drikke (Stangnes 2000: <i>bjelme</i> , v.)
blass (adj.)	–	bleik, fargeløs
blindholka (f.)	–	blankis som ikke er synlig, f.eks. dekt av tynn søle (Stangnes 2000)
blæddis (m.)	–	ung gutt
blæng (n.)	–	møssa / surmelk blanda med vann (drikkes) (Stangnes 2000: <i>bleng</i>)
bolen (m.)	–	kroppen
bolme (v.)	–	hovne, ese (f.eks. når deigen hever) (Stangnes 2000)
bolse (bålse) (v.)	–	ta livet med ro, være lat, drive dank
bomme (m.)	–	liten kiste (Stangnes 2000: <i>bomma</i> , f.)
bomsat (adj.)	–	ufiks
brake (v.)	–	prate, skravle (Stangnes 2000)
bregde (v.)	–	flytte
breinnheldig (adj.)	–	være heldig, ha vinnerlykke
brevendere (v.)	–	diskutere
brikja (f.)	–	noe veldig stort
brune (v.)	–	innsmigre seg (Stangnes 2000)
brøst-sve (?)	–	verk i magen og sure oppstøt
brå (n.)	–	smøremiddel, tjære/maling/olje, helst til båt (Stangnes 2000)

bubbe (m.)	–	rusk i nesen
buffé (m.)	–	møbel med skuffer, skap, rygg med speil
byting (m.)	–	sjenert person som holder seg borte fra andre
bære svarthossa (v.uttr.)	–	være sjalu (Stangnes 2000: <i>bitte på svarthosa</i>)
bæsen (adj.)	–	ha lett for å klage (Stangnes 2000: <i>bæsat</i>)
børjat (børjent) (adj.)	–	ha krøllete klær, være uvørent påkledd, f.eks.: «børje på sæ»
børnskap (m.)	–	fiskeutstyr/-redskaper
bøs (adj.)	–	sint
bøse (m.)	–	rusk i nesen
båinnat (adj.)	–	være med barn

D

daille (v.)	–	<i>sæme</i> , være sein med noe (Stangnes 2000)
dalke (v.)	–	(Stangnes 2000)
darrig (adj.)	–	rar
darve (v.)	–	nee, minke (f.eks. om vinden) (Stangnes 2000)
deilla (f.)	–	fordypning
dellefys (m.)	–	gjenstand, «saker og ting»
demle (dæmle) (v.)	–	øse opp vann (Stangnes 2000)
demmel (?)	–	små fisk
dings (m.)	–	gjenstand, «saker og ting»
drive dank (v.uttr.)	–	gjøre ingenting
drongle (v.)	–	søle (Stangnes 2000)
dryle (v.)	–	slå til noen el. noe
drøle (v.)	–	vente; være sein og treg
dyinna (f.)	–	sørpe el. blaut myr
dyntelgo (adj.)	–	om person som blir snart fornærma, tåler lite
dyrskoilt (m.)	–	person som ikke er snill
dævvle (v.)	–	diskutere, trette (Stangnes 2000: <i>devle</i>)
dølgje (v.)	–	skjule noe

dølgsmål (n.)	–	i det skjulte, f. eks. «født i dølgsmål» (Stangnes 2000)
døsen (adj., m.)	–	1) trett; 2) tåkedis
dåvv (f.)	–	rompa el. baken (Stangnes 2000: <i>dov</i>)

E

elegjell (n.)	–	kort opphold mellom to elinger (Stangnes 2000: <i>elegjél</i>)
elte (v.)	–	levne noe (f.eks. mat) (Stangnes 2000)
en drøss	–	mange, mye
en stan	–	et sted
et dråg	–	noe stort
et stess	–	et sted
etasjé (m.)	–	kråhyll i flere etasjer

F

falabang (adj.)	–	redd (Stangnes 2000: <i>fallabang</i> , adj.)
fare illa (v.uttr.)	–	abortere
fellere (v.)	–	spekulere, tenke (Stangnes 2000)
fessompa (f.)	–	marulk (Stangnes 2000: <i>fessumpa</i> , f.)
fikkja (f.)	–	del av ei hespe garn (Stangnes 2000: <i>fitja</i> , f.)
fingå (v.)	–	gå tur i fine klær
firanes	–	kommer (Hvordan? Upresis forklaring) (f.eks. «Ho kom no
firanes hit.»)		
fjåsen (adj.)	–	ubetenksom
flagde (v.)	–	heise flagget
fli (v.)	–	1) gjøre rent, vaske, stelle; 2) gi, levere noe
folkestyggen (adj.)	–	sky
frette (v.)	–	spørre, få tidend, høre nytt (Stangnes 2000)
fråge (v.)	–	spørre
fuka (f.)	–	lett regnyr

ful (adj.)	–	fornærma (Stangnes 2000)
fustasje (m.)	–	stor tønne (Stangnes 2000: f.)
fyra (f.)	–	kvinnfolk
fyssa (f.)	–	jente el. kvinnfolk
førfjamsa (adj.)	–	forvirra, overraska
førfjåilla (adj.)	–	forstyrra, rådvill
førfårra (adj.)	–	ukonsentrert
førhutelig (adj.)	–	rart, irriterende
førspælt (adj.)	–	overraska
førsarva (adj.)	–	utslitt, «lørvat»
førskrækkels (m.)	–	brå overraskelse, «oppskremt plutselig»

G

gangva (m.)	–	kveiteline (Stangnes 2000: <i>gangvad</i>)
gaume (v.)	–	bli oppmerksom på (Stangnes 2000)
gaura (f.)	–	bukse, truse (Stangnes 2000)
geberde (v.)	–	veive, fekte med armene
gjylle (v.)	–	spionere, lure på noen
gjæster (m.)	–	gjær
gjøre sæ fremmen (v.uttr.)	–	late som man ikke vet noe
glarholka (f.)	–	blankis (Stangnes 2000)
glire (v.)	–	myse med øynene
glohersk (adj.)	–	plagsom, umulig (<i>Stangnes 2000</i>)
glåme (v.)	–	se, glane, stirre
gneitter (?)	–	egg av lus i håret
gnikken (adj.)	–	gjerrig
godte sæ (gåtte sæ) (v.)	–	være ondskapsfull, skadefro
gokaka (f.)	–	fellesbenevnelse for festkaker
gomatræv (f.)	–	person som er glad i mat (Stannes 2000: <i>godmatsleik</i> , m.)
gompe (v.)	–	hoppe, f.eks. når hesten sparker bakover
gorrhysa (f.)	–	fælt kvinnfolk
gràin (adj.)	–	tynn, mager

grakse (m.)	–	det som blir igjen når trana er tatt av fiskelevra (Stangnes 2000)
gravalvorlig (adj.)	–	meget alvorlig
grejttle (n.)	–	småtarmene i et dyr (Stangnes 2000: <i>greitle</i>)
græla (f.)	–	1) litt sne på marka, 2) liten snebygge (Stangnes 2000: <i>kóvgræla</i> , f.)
grønnålen (m.)	–	noe som farer fort forbi (Stangnes 2000: <i>grønål</i>)
gå i gaiken (v.uttr.)	–	gå sund, bli ødelagt
gå i langdrag (v.uttr.)	–	ta tid
gå sæ steilt (v.uttr.)	–	gå seg fast, f.eks. i fjellet
gåtta (f.)	–	dør/vindu (Stangnes 2000: <i>dørgått(a)</i>)
gåttbårra (f.)	–	hullet på fisken der rogn kommer ut
gåvv (n.)	–	1) støv, 2) snøkov

H

ha ei oa (v.uttr.)	–	plutselig få lyst på noe godt (Stangnes 2000: <i>oa</i> , f.)
ha hagebett (v.uttr.)	–	gjøre en plutselig stans i spisinga
hagebett (?)	–	magestopp under et måltid, vondt i magen av mat
haill (adj., n.)	–	1) skeiv, 2) fiskelykke (Stangnes 2000)
haille sæ (v.uttr.)	–	1) lene seg, 2) legge seg for en kort stund, ta en liten hvil (Stangnes 2000)
hallkaillinga (m., fl.t.)	–	korte støvler
hamlett (?)	–	hudfarge
han gjelle i han (v.uttr.)	–	Det blir et større opphold mellom to elinger. (Stangnes 2000)
han va ikkje belli/fys (v.uttr.)	–	1) om uvær, 2) om en person som er sint
handklåen (adj.)	–	om person som ikke kan la ting være i fred (Stangnes 2000)
(ha godt) handlag	–	være hendt
hatre (v.)	–	plukke på sår el.l. (Stangnes 2000)
hattefokk (n.)	–	hast

haubrått (n.)	–	problemer å tenke på
hautullat (adj.)	–	svimmel (Stangnes 2000)
hegde (v.)	–	spare (Stangnes 2000)
heimføring (m.)	–	person som har vært lite borte fra hjemplassen
hellora (f.)	–	skandale
heppjen (adj.)	–	snarsint, irritert
hepse (hefse) (v.)	–	løfte, f.eks. på skjørtene (Stangnes 2000)
him (n.)	–	litt sne på marka (Stangnes 2000)
hogle (v.)	–	ha lyst på / ønske seg noe
hol (adj.)	–	glupsk
hombakke (m.)	–	truende snø-/regnbakke i horisonten (Stangnes 2000)
horja (f.)	–	flokk av mennesker
hossa (håssa) (?, fl.t.)	–	lange hjemmestrikka strømpa
hott (hått) (?)	–	vett, forstand
huinngammel (adj.)	–	veldig gammel
hussere (v.)	–	lage leven i huset
hyren (m.)	–	glimt, kort skimt, f.eks.: «Æ så ikkje hyren av dem.» (Stangnes 2000)
hømmer (f.)	–	fugl med nifst målføre (Stangnes 2000)
høre når gammelhuin gjøyr (v.uttr.)	–	ta rådet på alvor
hørpe (v.)	–	sy/stoppe slurvete; tette hull i strikkesaker og tøy på en slurvete måte (Stangnes 2000: <i>hurpe</i>)
hå sæ (v.uttr.)	–	må stoppe opp, slutte med noe, beherske seg (Stangnes 2000)
hål (adj.)	–	glatt (Stangnes 2000: <i>hålt</i>)
hårje (v.)	–	1) springe, 2) være ute på livet (Stangnes 2000: <i>hårjebøtta</i> , f.)
håsje (v.)	–	springe, skynde seg (Stangnes 2000: <i>hårse</i> , v.)
håvvøsle (f.)	–	tankeløshet, gjøre noe uten å tenke eller i hastverk (Stangnes 2000: <i>hov-ørsla</i> , f.)

I

i færa	–	på tur til noe
ijllhogsen (adj.)	–	opprørt, engstelig, sint og redd samtidig (Stangnes 2000: <i>illhugsen</i>)
ilendt (?)	–	vanskelig å se i terrenget, jf. <i>meinlys</i>
illtålig (adj.)	–	<u>tåler smuler</u> (?)
i'meste (adv.?)	–	f.eks. stå på en fot om gangen (upresis forklaring) (Stangnes 2000: <i>imestimellom</i> , adv.)
innfeit (adj.)	–	utspekulert
innstendig (adj.)	–	svært (opptatt av noe)
iselja (v.?)	–	melke

J

jarflått (?)	–	krøllete tøykant
jennægen (adj.)	–	om en person som vil ha alt
jobbe med ræva førre (v.uttr.)	–	være lite effektiv
jobbon (m.)	–	jo, tjuvjo (Stangnes 2000: <i>jobon</i>)
jonge (?)	–	kniv
josse (v.)	–	prate tøv, tøyse
joster (m.)	–	sur og kald vind (Stangnes 2000)
josterholl (n.)	–	sted som er særlig utsatt for vind og trekk (Stangnes 2000)
juldag (m.)	–	flekkete maling (slurvete)
jylle (jyjlle) (v.)	–	1) gå forsiktig fram, innsmigre seg, 2) lure, spionere (Stangnes 2000: <i>jylle</i>)
jøen (m.)	–	rop og skrik
jøger (adj.)	–	glad, i godt humør
jøyse (v.)	–	prate tøv, <i>josse</i>
jån (n.)	–	tullhau, lite omtenksom (Stangnes 2000)

K

kalbota (f.)	–	baksida av knærne (Stangnes 2000: <i>kalbot</i> , f.)
karkebåilla (m., fl.t.)	–	div. småtteri
karra (m., fl.t.)	–	personer
karsk (adj., m.)	–	1) modig, uredd, ha selvtillit, 2) heimbrent i kaffe
kartnagel (m.)	–	fortykning på en negl (<i>Stangnes 2000</i>)
kauke (v.)	–	rope, huje, gjerne uten ord (Stangnes 2000)
kaut (adj.)	–	kry, overlegen
kela (f.)	–	slagsmål, brudulje (Stangnes 2000)
kinntaska (f.)	–	kusma (Stangnes 2000)
kistestol (m.)	–	stol med rygg og rom under setet
kjevja (f.)	–	1) dårlig båt, 2) straumkvervel (Stangnes 2000)
kjøives (køyves) (v.)	–	kveles
kjyv (m.)	–	feil under bøting av garn, som stjeler bort ei eller flere masker
klamandus (m.)	–	dårlig reparasjon (Stangnes 2000)
klampmaker (m.)	–	dårlig snekker
klarkeløgn (f.)	–	usannsynlig historie, stor løgn
kleie (v.)	–	klø
kleis (?)	–	uklar tale
kleise (v.)	–	snakke uklart (Stangnes 2000)
kleksa (f.)	–	utidig kvinnfolk
klobær (adj.)	–	åpenlys (Stangnes 2000)
klomsat (adj.)	–	uhendt, klossete
klønåt (adj.)	–	uhendt, klossete
klusja (f.)	–	klyse av f.eks. spytt
knuven (m.)	–	knokene på handa
kofte opp (v.)	–	løfte opp, f.eks. skjørtene
komers (m.)	–	leven eller krangel
komme i kast med han kommel (v.uttr.)	–	rote seg bort (Stangnes 2000: <i>komme i kast med han kommel</i>)

komme te lujnns (v.uttr.)	–	komme til rette, bli gjenfunnet (Stangnes 2000)
komme te haills (v.uttr.)	–	komme til nytte
komre (v.)	–	klage, bekymre seg (Stangnes 2000)
kopmoll (koppmåll) (f.)	–	småsteinete fjære eller plass; koppmollfjæra (Stangnes 2000)
koriørsk (adj.)	–	overlegen, kry
korvabellinga (m., fl.t.)	–	nedsegne strømper (Stangnes 2000)
korvat (adj.)	–	skrukkete
kovve (kåvve) (v.)	–	snu høy til tørk med rive (Stangnes 2000: <i>kåve</i>)
kregda (f.)	–	meslinger
krøbelt (adj.)	–	trangt
krøkken (krøkkeln) (adj.)	–	uhærig, snar å fryse, f.eks. på fingrene (Stangnes 2000: <i>krykkjen</i>)
krønsk (adj.)	–	overlegen
kubelert (adj.)	–	være flink til noe (Stangnes 2000)
kule (v.)	–	kaste ting
kurua (f.)	–	kuskit
kvape (v.)	–	ha støvlene fulle av vann
kvie sæ (v.)	–	grue seg
kyle (v.)	–	kaste
kåbbespya (f.)	–	manet
kåkkre (v.)	–	innsmigrende snakk. Høna og andre fugler kåkkrer også. (Stangnes 2000: <i>kokre</i>)
kållåpen (adj.)	–	åpenlys

L

labjen (adj.)	–	slapp, klissete (Stangnes 2000)
laske (v.)	–	gå
lausingsonge (m.)	–	barn født utenom ekteskap
lealaus (adj.)	–	ustødig, f.eks. om stol
leddik (f.)	–	rom i lokket på gamle kister, «bortfarkista»

ledja (f.)	–	avfall
lefsedag (m.)	–	noe som skal feires
legge på «bleiken» (v.uttr.)	–	legge klær på sneen så de blir hvite
lemster (adj.)	–	ikke helt frisk
lessen (adj.)	–	feig (Stangnes 2000)
ligge på latsia (v.uttr.)	–	ikke orke å arbeide
lokkom (n.)	–	skap eller noe man gjemmer noe i (Stangnes 2000)
lokta (?)	–	opp i lufta ? Upresis forklaring!
lopp (m.)	–	dott, f.eks. av ull (Stangnes 2000)
luns (luins) (m.)	–	stykke, f.eks. et stykke kjøtt
lyre (v.)	–	kaste
lægna løkt (?)	–	halvsurt kjøtt, halvsur fisk, muggel
lørvat (adj.)	–	revet i stykker

M

mankere (v.)	–	mangle
maroder (adj.)	–	ikke helt frisk
maronka (f.)	–	fisk, marulk
meinbåg (adj.)	–	uvillig til å hjelpe (Stangnes 2000)
meinlys (n.)	–	dårlig lys, gjør det vanskelig å se (Stangnes 2000)
mellabær (adj.)	–	ha naken hud mellom strømpe og bukse
mige (v.)	–	late vannet
mjåge (v.)	–	arbeide
molefonken (adj.)	–	i dårlig humør, sur
mostre (v.)	–	småkrangle (Stangnes 2000)
mue (v.)	–	lage små såter av høy til tørk (Stangnes 2000)
muidde (v.)	–	spise
munnhell (n.)	–	ordspråk, vits
musk (adj.)	–	treg, lite aktiv (lat?)
myle (v.)	–	smile (Stangnes 2000)
mølnska (?)	–	f.eks. når stormen river hus og lignende

måill (m.)	–	jord, f.eks. blomsterjord
måille sæ (v.)	–	gumle og ete
måll (f.)	–	avfall av mat (Stangnes 2000: <i>moll</i>)
mått (?)	–	<i>måll</i>

N

nærings sorg (m.)	–	bekymring for «det daglige brød»
(være) ne-i-mella (v.uttr.)	–	ha en dårlig dag, være i dårlig humør
neppert	–	nære på, nyss før noe skjer
nettja (neikkja) (n.)	–	fetthinne over mage o.l. i dyr (Stangnes 2000: <i>netja</i>)
nisk (adj.)	–	gjerrig
nøgg (?)	–	lite hull, f.eks. i klær
nuvat (adj.)	–	smått og snaut, ikke bra (Stangnes 2000: <i>nuven</i>)

O

oille (v.)	–	rope og prate høymælt (Stangnes 2000: <i>olle</i>)
oilling (n.)	–	rop og skrik
onskes (v.)	–	ikke være snill
oppskjørta (adj.)	–	overgjeven
oppsop (n.)	–	nedsettende om person (Stangnes 2000)

P

paillfare (v.)	–	undersøke; rote og leite (Stangnes 2000)
parje (v.)	–	hute eller snaske (dæ bort)
passè løye (v.uttr.)	–	landing i sjøføre (Stangnes 2000)
paté (m.)	–	kasse med lokk
peive (v.)	–	fekte med armene, gestikulere (Stangnes 2000)
pekkmett (adj.)	–	svært mett
pempe (v.)	–	drikke
pengetyna (f.)	–	utgifter

pente lomman (v.uttr.)–	være arbeidsledig
pessebedånels (n.) –	lite dugelig menneske (Stangnes 2000: <i>pissbedånels</i>)
pessholl (n.) –	gylf i herrebukse
pidestall (m.) –	høyt blomsterbord
pina (f.) –	dørken mellom benkene i lugaren på en båt (Stangnes 2000)
pipstelka (m., fl.t.) –	tynne legga
pjeske (v.) –	bruke unødig tid og beveglser for å få noe gjort
pjætle (v.) –	småkrangle, skjennes (Stangnes 2000: <i>pjetle</i> , v.)
poen (adj.) –	mett (Stangnes 2000)
pøsjelukt (f.) –	dårlig kroppslukt
prekkevere (v.) –	ta vare på saker og ting, legge på plass
probere (v.) –	prøve
pult (m.) –	liten kasse med skriveplate og leddik
puskat (adj.) –	syk
pøe (v.) –	være sein
på faillan fot –	meget syk
pæninga (m., fl.t.) –	personer
påhett (n.) –	påfunn, idé

R

ragelaktig (adj.) –	ustø
rakhua (f.) –	lue av stoff (med skygge)
rakkepjott (m.) –	ærends-gutt
ramaskrik (n.) –	skandale og sensasjon
rauke (v.) –	lage såter av torv (Stangnes 2000)
ravagryn (f.) –	skandale, fæl historie, folkesnakk
reglan (?) –	menstruasjonen
regnkjuka (f.) –	en stor regneling
reive (v.) –	kle på et spedbarn (Stangnes 2000)
remje (ræmjje) (v.) –	skrike og bære seg (Stangnes 2000: remje)
revv (n.) –	utslett på små barn (Stangnes 2000: <i>rev</i>)
ruddenere (v.) –	ruinere, ødelegge, rasere

røkken (adj.)	–	snar, effektiv, flink (Stangnes 2000)
røsse i håille (v.uttr.)	–	grøsse, fryse på ryggen av noe skummelt
røyserta (m., fl.t.)	–	lærstøvler med stive skaft
røyte (v.)	–	ligge og dra seg lenge i senga (<i>Stangnes 2000</i>)
røytvér (n.)	–	dårlig vær (Stangnes 2000)
rælen (adj.)	–	ikke i form, uvel, småsjuk, utilpass
ræve (v.)	–	innsmigre/innynde seg
rævlomma (f.)	–	baklomma
rå me sæ (v.uttr.)	–	våkne (Stangnes 2000: <i>råne med seg</i>)

S

sæma (f.)	–	person som er tung i avtrekket, sein i arbeid (Stangnes 2000)
sæme (v.)	–	være sein og treg
sakalav (m.)	–	dårlig person (<i>Stangnes 2000</i>)
sålessa (adv.)	–	slik
sanke soill (v.uttr.)	–	samles om noe, jf. <i>ønes</i>
saume (v.)	–	1) gå, 2) sy (Stangnes 2000)
sauphau (m.)	–	dumskalle, tosk (<i>Stangnes 2000</i>)
savløyping (m.)	–	bjørkestokk i den tida never og bark løsner godt
seiershua (f.)	–	fosterhinna rundt barnets hode
sett ikkje under isen	–	har det godt
sjabbe (v.)	–	prate
sjaber (adj.)	–	småsyk, utilpass
sjakk (adj.)	–	uvel
sjaskat (sjuskat) (adj.)	–	uflidd
sjelikera (m., fl.t.)	–	likemenn, kolleger
sjeselong (m.)	–	sofa fra gammel tid
sjettenferdig (adj.)	–	urenslig
sjettika (f.)	–	blaut jordmasse
skaberakk (n.)	–	noe lite pent (Stangnes 2000: <i>skabberakkel</i> , n.)
skamfert (adj.)	–	skada eller ødelagt
skarkat (adj.)	–	ikke helt frisk

skavér (n.)	–	uvær, storm
skavvel (m.)	–	redskap av jern med treskaft til å skave barken av, f.eks. en svaløyping (Stangnes 2000: <i>skavel</i>)
skjævvel (m.)	–	bjørkestokk, barka, under tørking (Stangnes 2000: <i>skjevel</i>)
skjennbarlig (adj.)	–	tydelig
skjærsett (adj.)	–	plaga av uhell (Stangnes 2000)
skomskått (n.)	–	skimt, syn som bare varer et øyeblikk (Stangnes 2000: <i>skumskot</i>)
(ikkje være) skor'n førr tongebainne	–	pratsom, slagferdig
skore (v.)	–	støtte eller lene seg mot noe
skorte (v.)	–	mangle
skrangle (v.)	–	samle inn penger (f.eks. til spellemannen)
skrapkaka (f.)	–	siste rest
skraup (m.)	–	gammel ting (Stangnes 2000)
skravlebøtta (f.)	–	person som er fæl til å prate
skrekke på sæ (v.uttr.)	–	flytte på seg
skroklat (adj.)	–	krøllete
skrukkat (adj.)	–	krøllete
skråpe (v.)	–	bremse (kjelken)
skuldermusk (n.)	–	småtteri, skrot (Stangnes 2000: <i>skullemusk</i>)
skvætten (adj.)	–	snar til å bli redd
skyte kvitbikkje (v.uttr.)	–	sende nedlatende blick
skåle tomt	–	heilt fritt
slarka (m., fl.t.)	–	gamle, utbrukte sko eller avskårne støvler
slasen (adj.)	–	ikke i form (Stangnes 2000)
slasken (adj.)	–	slapp og utilpass
slepphendt (adj.)	–	stadig miste ting
sletre (v.)	–	bli slengt (f.eks. en båt)
sletten (adj.)	–	lur, utspekulert, innful (adj.) (Stangnes 2000)
sletter (?)	–	grov sjø
slimar (m.)	–	lykkepenge, ofte satt i masta på båten
slompsjøttar (m.)	–	unøyaktig person

slorvabelling (m.)	–	urenselig person
sløg (adj.)	–	flau, skamfull (Stangnes 2000)
slå sæ på kakken me (v.uttr.)	–	bli ilag med
snaffa (f.)	–	glimt, kort syn, f.eks.: «Æ så ikkje snaffa av dem.»
snar i snuan	–	rask, fort
snaukledd (adj.)	–	ha lite klær på seg
snoke (v.)	–	være nysgjerrig
snop (adj.)	–	spretten
snørpe (v.)	–	nesten det samme som <i>hørpe</i> , men kan også brukes omfiskeutstyr (Stangnes 2000: <i>snurpe</i>)
snåilla (f.)	–	lua, hatten
snåvve (v.)	–	snuble
sønt og ørst	–	søndager og hverdager
sovvel (n.)	–	pålegg på brød (Stangnes 2000: <i>sovel</i>)
spajere (v.)	–	noe som skjer
spajere (v.)	–	noe som skjer, går for seg (Stangnes 2000)
spile (v.)	–	ha lite klær på seg
spinke (v.)	–	spare
spønsk (adj.)	–	overlegen, kry
springsjonella (m., fl.t)	–	slarka, skotøy
stabbe (v.)	–	gå
stabelere (v.)	–	rekke, vare en stund, f.eks.: «Det stabelere ikkje mat her i huset!» (Stangnes 2000: <i>stabulere</i>)
stailstien (adj.)	–	lite aktiv, støl i kroppen
starrblind (adj.)	–	å ikke kunne se noe
starve av (v.)	–	dø (Stangnes 2000: <i>starve</i> , v.)
stauke (v.)	–	lese (Stangnes 2000)
staure (v.)	–	når to av samme kjønn danser
staut	–	1) gjæv, 2) tøy (Stangnes 2000)
stave i havet	–	blikkstilte hav
stavlaust (adj.)	–	om noe som går fort, f.eks. et rykte
stelke (v.)	–	gå forsiktig på holka, isen (Stangnes 2000)

stemorsida (f.)	–	den minste sida på brøds-kiva (Stangnes 2000)
sterven (adj.)	–	stiv og støl
stor-hundre (n.)	–	120 stk. (brukt ved levering/salg av fisk)
storstendig (adj.)	–	overlegen, kry; en som vil være svær (Stangnes 2000: <i>storstandig</i> , adj.)
stuss (adj. og adv.)	–	betenkt, stille (fornærma?) (Stangnes 2000)
støvvelhav (n.)	–	grunt hav
stå vøa (v.uttr.)	–	nå bunnen når man vasser
svanne (?)	–	varmt
svarthåssa (f.)	–	sjalusi
svesse (v.)	–	fare ute og inn i full fart (Stangnes 2000: <i>svesjen</i> , adj.)

T

tæpe (v.)	–	gispe, hive etter pusten
tarje (?)	–	lørve (Stangnes 2000: <i>targe</i> , v.)
telsvars (adj.)	–	til stede
tertefin (adj.)	–	ufordragelig, synes godt om seg sjøl
tjukkarende (m.)	–	løgn og overdrivelse
tjyvbelling (m.)	–	uærlig person (Stangnes 2000)
tjyvhold (n.)	–	lite, bortgjemt sted
tjyvløgn (f.)	–	grov løgn
tjåke fullt	–	stappfullt (med folk)
to åmna stomp (s.uttr.)	–	brødbakst, f.eks. seks brød
trehendt (adj.)	–	om person som har dårlig håndlag, er klønete
trensle (v.)	–	bære, dra (Stangnes 2000)
trøa (f.)	–	pedalen på rokken
trøkk 16 (m.)	–	hardt slag
tuilltak (n.)	–	dum oppførsel
tulle på sø (v.uttr.)	–	øke
tuske (v.)	–	være småkjæresten (Stangnes 2000)
tussi (tussig) (adj.)	–	kjedelig

tøtta (f.)	–	kvinnfolk
tøvfjøl (f.)	–	bearbeidet fjøl til å tøve f.eks. votter og hoser på (Stangnes 2000)

U

uartig (adj.)	–	ikke snill, trollete
udåm (?)	–	klær som er misfarga
ufullfat (n.)	–	person som ikke blir mett, fråtser (Stangnes 2000: <i>ufyllfat</i> , n.)
uhorvelig (adj.)	–	masse, stort
uinnavinn (m.)	–	Du har vinden etter deg.
ukjo (n.)	–	uvesen (Stangnes 2000)
urven (adj.)	–	ikke helt frisk, ikke i form
usein (adj.)	–	være snar
utkoka (adj.)	–	lur, utspekulert (adj.)
utsyndig (adj.)	–	plaga
uvøren (adj.)	–	1) ureinslig, 2) uredd

V

vain (adj.)	–	kresen (Stangnes 2000: <i>vand</i>)
vakrom (f.)	–	betennelse i handledd pga. ensidig arbeid (Stangnes 2000: <i>vadkromma</i>)
veggsmed (m.)	–	veggdyr som arbeider hørlig (Stangnes 2000)
vell (n.)	–	hale, stjert (Stangnes 2000)
versle (værsel) (n.)	–	oppkomme med vann (Stangnes 2000: <i>versel</i>)
vingle (v.)	–	ikke riktig vite
voldsverk (n.)	–	noe kjempestort
vorrhest (m.)	–	person som prater og skravler mye
vrøvle (v.)	–	prate tøv
væn (adj.)	–	tam, tillitsfull
vævle (v.)	–	bruke unødig med tid og bevegelser til et oppdrag, ikke få til, tøve (Stangnes 2000: <i>vevel</i>)

- vøa – ansamling (f.eks. fisk)
- våinle (v.) – dævle, pjeske, være sein, la tida gå
- vårre (v.) – prate mye, prate tull og tøys

Y

- yle (v.) – kvine, gå opp i fistel
- yre (v.) – vrimle
- yre i hauet (v.uttr.) – være svimmel, ha høydeskrekk
- yven (adj.) – glad, oppglødd, i godt humør

Ø

- øgle (v.) – myldre, vrimle, yre, f.eks.: «Det øgla av folk der.»
- ølne (v.) – varme (Stangnes 2000)
- ølning (m.) – fallvér (Gryllefjord) (Stangnes 2000)
- ønes (v.) – trenge seg på av nysgjerrighet, samles om å glane (Stangnes 2000)
- ørsnegla (f.) – øyestikker

Farger

blo stute rø
hemmelblå
irrgønn
knaillgul
kålle bekke svart
musebrun
snye fåine kvit

«Pene» banneord

farsken
han Gammel-Erik
han Gammel-Ola
han gnagi
han røski
han snaski
han snoki
han stræli
han svarten
han sylsmetti/sylsøte
han søkki
han tyttland
helgoland

«Det va da søtten.»

Ordtak/uttrykk

Det var så varmt at det svanna rundt/om øran.

en smak som hunden ikke kan fordra

Han e ikkje sjettvatnet verd!   (Han er lite å samle på / verdiløs!)

Han et no ikkje nåkka mat. (Han tar vare på ting.)
Han låg tel sola skein han i ræva. (Han lå lenge.)

heile gu'skaftige dagen

Alt som fylle, det før. (Stangnes 2000)

Det går i han Bår – alt han får.

Gangelaus må ett bestelle. (Stangnes 2000)

Huin'n bie mens heitt kolne. (Stangnes 2000)

Klokka di går etter sjudraget i Berlevåg.

Leit å høre lusa hoste i lovotten.

Torsken og seien
går same veien,
men du, din steinbit,
du finn ikkje veien.

våkne i en sjetten drøm